BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

MĨ THUẬT 12

HỘI HOẠ

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HỘI ĐỒNG QUỐC GIA THẨM ĐỊNH SÁCH GIÁO KHOA

Môn: Mĩ thuật – Lớp 12

(Theo Quyết định số 1882/QĐ-BGDĐT ngày 29 tháng 6 năm 2023 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo)

Chủ tịch: NGUYỄN VĂN CƯỜNG
Phó Chủ tịch: VƯƠNG TRỌNG ĐỨC
Uỷ viên, Thư kí: ĐỖ MẠNH HẢI

Các uỷ viên: ĐẶNG THỊ THANH HOA – ĐẶNG MINH VŨ
NGUYỄN XUÂN TÁM – VƯƠNG ĐÌNH DUY
HOÀNG THỊ NGỌC TÚ – NGUYỄN THANH TÒNG

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ĐINH GIA LÊ (Tổng Chủ biên)
PHẠM DUY ANH – TRỊNH SINH (đồng Chủ biên)
LÊ TRẦN HẬU ANH – NGUYỄN THÙY LINH

MĨ THUẬT

HỘI HOẠ

12

(Tái bản lần thứ nhất)

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Mỗi bài học trong sách giáo khoa *Mĩ thuật 12 – Hội hoạ* được tổ chức thành bốn hoạt động cụ thể sau:

KHÁM PHÁ — Học sinh tìm hiểu, có nhận thức ban đầu về nội dung bài học.

NHẬN BIẾT — Học sinh lĩnh hội và hình thành kiến thức, kĩ năng liên quan đến bài học.

THẢO LUẬN — Học sinh củng cố nội dung, yêu cầu cần đạt được của bài học.

VẬN DỤNG — Học sinh sử dụng kiến thức, kĩ năng đã học để giải quyết những vấn đề của cuộc sống liên quan đến bài học.

Câu lệnh thực hành

Câu hỏi

Những hướng dẫn kĩ thuật, cách làm sản phẩm mĩ thuật trong sách có tính gợi ý, nhằm giúp học sinh thuận tiện hơn trong việc thực hành.

Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng các em học sinh lớp sau!

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

LỜI NÓI ĐẦU

Các em thân mến!

Sách giáo khoa *Mĩ thuật 12 – Hội hoạ* giúp các em có hiểu biết, hình thành những kiến thức, kĩ năng cơ bản trong chất liệu màu bột (hoặc chất liệu tương đương).

Những nội dung được biên soạn trong cuốn sách này giúp các em nhận biết được đặc điểm, vai trò của chất liệu màu bột (hoặc chất liệu tương đương) trong lĩnh vực hội hoạ; biết lựa chọn chủ đề, sử dụng những dụng cụ trong chất liệu màu bột và nắm vững các bước để thực hiện một bức tranh màu bột (hoặc chất liệu tương đương). Điều này giúp các em có thể thể hiện ý tưởng của bản thân, phản ánh cuộc sống thông qua ngôn ngữ của chất liệu màu bột tạo nên những bức tranh màu bột có giá trị thẩm mĩ, lan toả hiệu ứng tích cực trong xã hội.

Chúc các em học tập thật vui và có những bức tranh như mong muốn!

CÁC TÁC GIẢ

MỤC LỤC

Bài	NỘI DUNG	Trang
1	Khái quát về chất liệu màu bột (hoặc chất liệu tương đương)	5
2	Tranh màu bột	18
	Một số thuật ngữ dùng trong sách	32
	Bảng tra cứu tên riêng nước ngoài	32

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

BÀI 1

KHÁI QUÁT VỀ CHẤT LIỆU MÀU BỘT (HOẶC CHẤT LIỆU TƯƠNG ĐƯƠNG)

Yêu cầu cần đạt

- Nhận biết được đặc điểm chất liệu và kĩ thuật sử dụng chất liệu màu bột (hoặc chất liệu tương đương) trong hội hoạ.
- Thực hành được một số kĩ thuật sử dụng chất liệu màu bột (hoặc chất liệu tương đương) cơ bản.
- Có khả năng phân tích, đánh giá được một bức tranh màu bột (hoặc chất liệu tương đương).
- Thưởng thức và hình thành sự yêu thích đối với tranh chất liệu màu bột (hoặc chất liệu tương đương).

KHÁM PHÁ

Màu bột là một chất liệu phổ biến trong hội hoạ. Màu bột là một loại màu sắc tự thân ở dạng khô được khai thác từ các nguyên liệu, hoá chất có màu sắc trong tự nhiên như: khoáng chất, kẽm,...

Màu bột ở dạng khô(1)

Khi được đưa vào sử dụng, màu bột thường được nghiền với nước và chất liên kết (gôm hoặc keo). Màu bột pha sẵn với chất kết dính gọi là goát (Gouache). Trong thực hành, chúng ta có thể sử dụng màu goát để giản lược quá trình nghiền màu.

Nêu những hiểu biết của em về chất liệu màu bột.

Màu bột ở dạng pha với keo(2)

(1), (2) Nguồn: Shutterstock

Tranh màu bột của một số hoạ sĩ

Nguyễn Tiến Chung, *Người đàn bà ôm gà trống*, 1950, tranh màu bột(1)

Giô-sép Ma-ri-a Tam-bu-ri-ni Đa-mau (Josep Maria Tamburini Dalmau), *Cô gái với chiếc mũ* (Young Girl with a Hat), 1909, tranh màu bột(2)

Trần Lưu Hậu, *Hoa*, 1990, tranh màu bột(3)

Nêu cảm nhận của em về tranh chất liệu màu bột.

(1), (3) Nguồn: Hàn Ngọc Vũ
(2) Nguồn: commons.wikimedia.org

EM CÓ BIẾT:

Màu bột được xem là một trong những chất liệu tạo hình đầu tiên sử dụng trong trang trí, vẽ. Người cổ đại đã tạo ra chất liệu tương tự như màu bột bằng than củi và quặng sắt để có thể vẽ trên vách hang động.

Ngày nay, màu bột là chất liệu được sử dụng khá phổ biến trong thực hành mĩ thuật như:

– Sáng tác trong mĩ thuật tạo hình.

– Trang trí trong lĩnh vực mĩ thuật ứng dụng,...

Hình vẽ trên vách hang động tại Khao Chan Ngam, Nác-hon Rat-cha-si-ma (Nakhon Ratchasima), Thái Lan(1)

Trang trí hộp đựng đồ bằng chất liệu màu bột(2)

Bảng so sánh màu bột sử dụng trong công nghiệp và mĩ thuật

	Màu bột trong công nghiệp	Màu bột trong mĩ thuật
Thành phần	Dạng bột được điều chế từ quặng hoặc được tổng hợp từ khoáng chất,...	Dạng bột được tạo ra từ các hợp chất hữu cơ có đặc tính sắc tố.
Lĩnh vực sử dụng	Sản xuất sản phẩm công nghiệp và vật liệu xây dựng,...	Sử dụng trong thực hành, sáng tạo hội hoạ và nhiều lĩnh vực trang trí khác.
Cách sử dụng	Pha với nguyên liệu sản xuất để tạo màu cho sản phẩm.	Pha với nước và keo, vẽ trực tiếp lên giấy, toan vẽ,...
Khuyến cáo	Do chứa một số ion kim loại độc hại như: chì, cadmium, chromium,... nên có hại cho sức khoẻ khi tác động trực tiếp hoặc hít phải.	Sử dụng an toàn khi tiếp xúc gần.

(1) Nguồn: Shutterstock
(2) Nguồn: Thu Lan

NHẬN BIẾT

Đặc điểm của màu bột

Đặc điểm của màu bột là nhanh khô, có thể hoà loãng và rửa sạch trong nước. Chất liệu này còn được các hoạ sĩ sử dụng khi làm phác thảo, cũng như sáng tác bởi tính thuận tiện và linh hoạt.

– **Không trong suốt:** Dù có độ đục nhưng trong một số kĩ thuật, với việc bổ sung nước, màu bột vẫn có thể tạo cảm giác về độ trong nhất định.

Nguyễn Thị Minh Phương, *Hàng cau quê Bác*, 1971, tranh màu bột(1)

– **Che phủ tốt:** Do chứa nhiều hạt sắc tố nên độ che phủ của màu bột cao hơn màu nước. Trong thực hành, chúng ta hoàn toàn có thể phủ một lớp màu khác trên bề mặt lớp màu cũ để sửa đổi.

Nguyễn Hiêm, *Trận Tầm Vu*, 1948, tranh màu bột(2)

(1), (2) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

– **Màu sắc phong phú:** Màu bột có chứa nhiều hạt sắc tố, dễ dàng pha trộn nên bảng màu rất phong phú và rực rỡ.

Lê Thanh Đức, *Hà Nội đêm giải phóng*, 1954, tranh màu bột[1]

– **Đặc điểm bề mặt chất liệu:** Màu bột khi khô thường bạc hơn so với khi còn ướt. Khi pha màu cần chú ý tỉ lệ màu – nước – keo. Nếu quá ít keo, bề mặt tranh khi khô sẽ có hiện tượng bong tróc. Nếu quá nhiều keo, bề mặt tranh khi khô sẽ bị xỉn.

Diệp Minh Châu, *Du kích Bến Tre*, 1948, tranh màu bột[2]

– Nêu đặc điểm của chất liệu màu bột.
– Nêu sự khác biệt giữa tranh màu bột với các tranh chất liệu hội hoạ mà em biết.

(1), (2) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

Các dụng cụ cần sử dụng khi vẽ tranh màu bột

Dụng cụ sử dụng vẽ tranh màu bột khá phong phú, từ bút dẹt, tròn các cỡ cho đến bay để nghiền màu hay lô để lăn màu ở những mảng lớn.

Một số bút vẽ trong tranh màu bột(1)

Cùng với đó, một số hoạ phẩm khác được sử dụng trong thực hành vẽ màu bột như: bảng pha màu, chậu rửa bút, bút chì, tẩy, keo, khăn lau bút và giấy vẽ.

Một số dụng cụ trong vẽ tranh màu bột(2)

Dụng cụ sử dụng khi vẽ tranh màu bột có gì khác với tranh màu nước?

(1), (2) Nguồn: Shutterstock

Cách sử dụng màu bột

Để thực hành vẽ màu bột cần lưu ý quá trình nghiền và sử dụng màu bột:

Bước 1: Lấy một lượng màu vừa đủ theo nhu cầu sử dụng hoà cùng keo

Bước 2: Dùng bay trộn và nghiền đều

Bước 3: Thêm nước vừa đủ, dùng bút lông trộn đều để được hỗn hợp màu, keo, nước phù hợp

Quá trình nghiền và sử dụng màu bột(1)

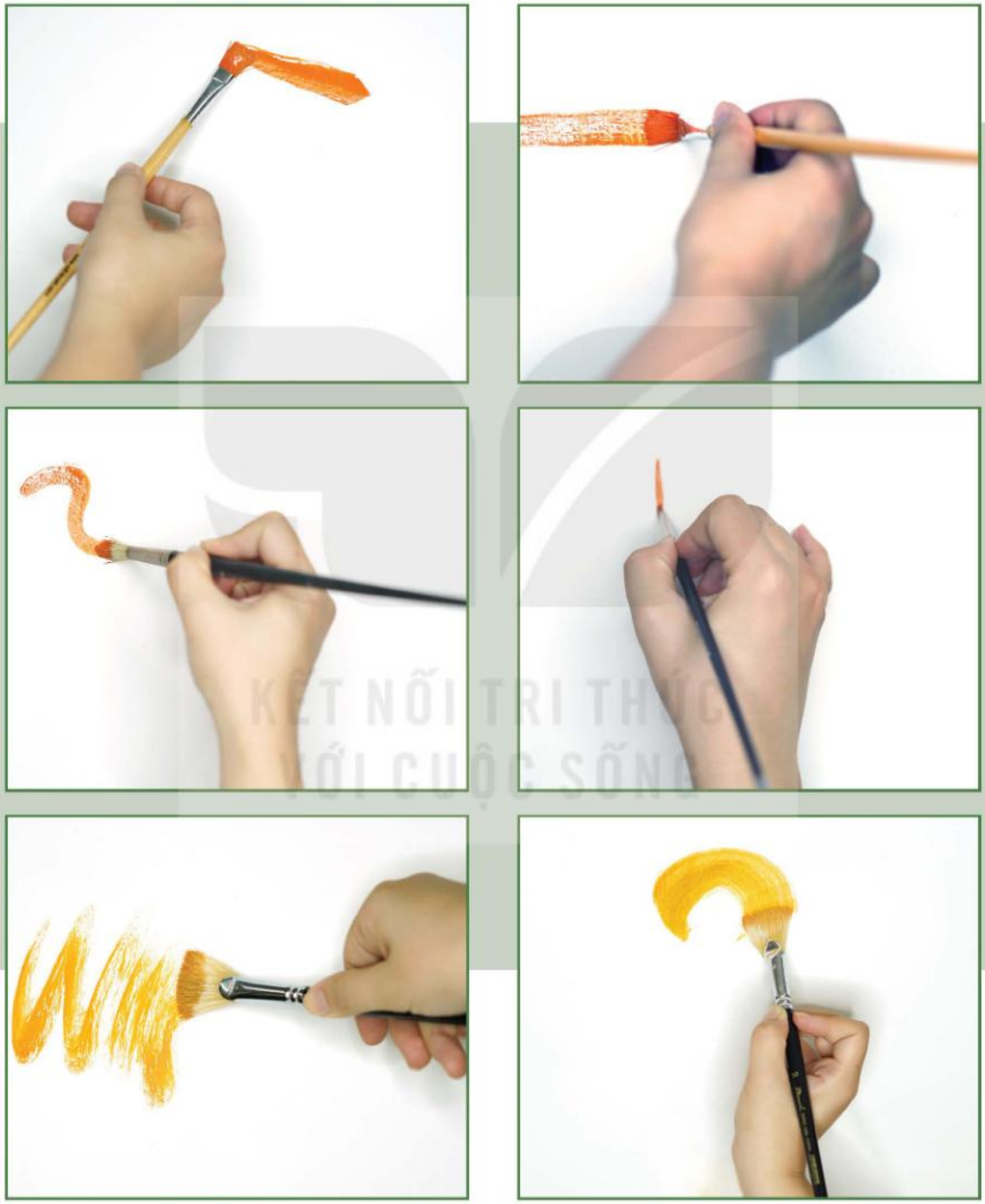
EM CÓ BIẾT:

Tỉ lệ keo và nước khi pha trộn quyết định bề mặt của màu bột. Quá nhiều keo sẽ khiến màu đanh lại, làm mất sự trong trẻo, còn nếu loãng quá thì màu không bám vào bề mặt giấy.

(1) Nguồn: Thùy Linh

Cách sử dụng bút trong thực hành vẽ chất liệu màu bột (hoặc chất liệu tương đương)

Cách cầm bút vẽ có thể linh hoạt trong quá trình sử dụng nhằm phù hợp nhất với ý định thể hiện.

Một số cách cầm bút[1]

(1) Nguồn: Thùy Linh

Một số kĩ thuật trong thực hành chất liệu màu bột (hoặc chất liệu tương đương)

– **Kĩ thuật ướt trên ướt:** Đây là kĩ thuật thường được sử dụng để miêu tả những bề mặt mềm mại, đem lại cảm giác mỏng, chuyển nhẹ nhàng cho lớp màu.

Kĩ thuật ướt trên ướt[1]

Cách thực hiện: Ngay dưới lớp màu đã có, dùng bút lông mềm chứa hỗn hợp màu khác kéo đều liên tục đem lại sự hoà trộn trực tiếp trên bề mặt.

– **Kĩ thuật vẽ chồng lớp:** Đây là kĩ thuật đem lại cảm giác khoẻ khoắn, dứt khoát, đồng thời cũng đem lại cảm giác dày dặn cho bề mặt tranh.

Kĩ thuật vẽ chồng lớp[2]

Cách thực hiện: Sau khi mảng màu se lại, dùng bút đè thêm lớp màu khác theo hướng lựa chọn để thể hiện.

EM CÓ BIẾT:

– Vẽ các lớp: Đối với màu bột không nên chồng quá nhiều màu bởi nếu lớp màu quá dày sẽ dễ bị bong hoặc có vết nứt trên bề mặt tranh khi khô.

– Cách làm cho màu bột không thấm nước: Trộn màu bột với màu acrylic sẽ giúp bề mặt tranh không thấm nước, nhưng điều này khiến tranh có độ bóng so với khi chỉ sử dụng màu bột theo cách thông thường.

(1), (2) Nguồn: Thùy Linh

– **Kĩ thuật tạo vệt bút:** Với mỗi loại bút được sử dụng, chất cảm tạo ra trên bề mặt tranh là khác nhau, đem lại sự độc đáo cho bức tranh. Do đó, khi thực hành, lấy một lượng màu tuỳ ý tập trung tại đầu bút ẩm hoặc khô và đặt bút vẽ theo ý đồ của bản thân. Kĩ thuật này thường được áp dụng trong các tranh sáng tác giai đoạn sau này.

Bút lông quạt(1)

Bút lông dẹt(2)

Bút lông cứng đầu tròn(3)

Một số hiệu ứng tạo bởi các loại bút khác nhau

Kĩ thuật vẽ màu bột có gì khác với kĩ thuật vẽ màu nước?

Em hãy thực hiện các kĩ thuật cơ bản bằng màu bột (hoặc chất liệu tương đương).

(1), (2), (3) Nguồn: Shutterstock

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Gợi ý cách thể hiện một bài vẽ bằng chất liệu màu bột

– **Bồi giấy**

Bước 1: Lựa tờ giấy đặt vào bảng vẽ, mỗi chiều của tờ giấy có độ dài hơn bảng khoảng 3 cm(1)

Bước 2: Bôi hồ vào các cạnh của bảng(2)

Bước 3: Dùng khăn ướt xoa đều nước trên bề mặt tờ giấy(3)

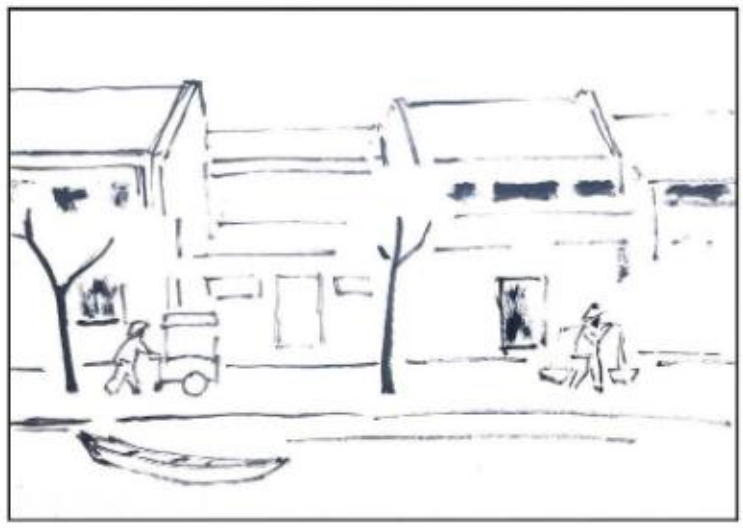
Bước 4: Lật ngược bảng và gấp mép giấy vào phần keo đã bôi(4)

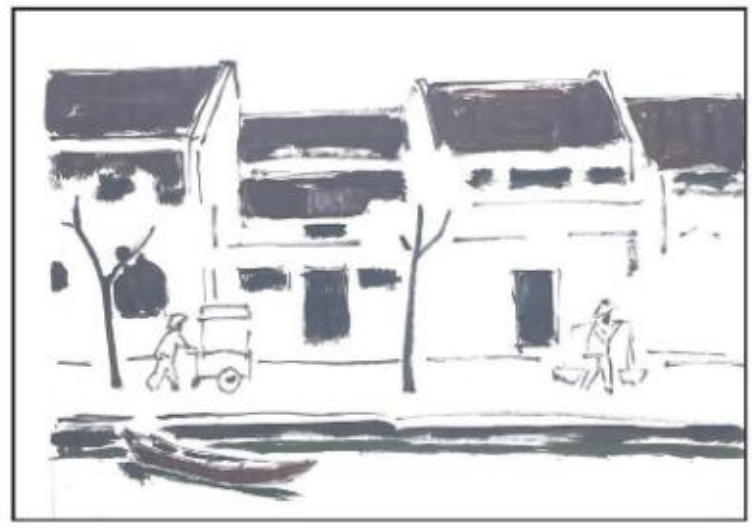
Bước 5: Việc bồi giúp bề mặt tờ giấy căng và không bị chùng khi vẽ màu(5)

(1), (2), (3), (4), (5) Nguồn: Thùy Linh

– **Thực hành vẽ**

1. Phác hình tạo bố cục[1]

2. Vẽ các mảng chính[2]

3. Lựa chọn hoà sắc cho tổng thể bức tranh[3]

4. Vẽ các chi tiết, tạo sự hấp dẫn cho bức tranh[4]

5. Điều chỉnh sắc độ và hoàn thiện bức tranh[5]

(1), (2), (3), (4), (5) Nguồn: Thùy Linh

THẢO LUẬN

Trao đổi về đặc điểm, kĩ thuật thể hiện tranh chất liệu màu bột theo các câu hỏi gợi ý sau:

– Khi thực hành chất liệu màu bột, bạn gặp những khó khăn gì trong diễn tả sắc độ?

– Khi thực hành vẽ tranh, kĩ thuật sử dụng chất liệu màu bột khác gì với những chất liệu màu mà bạn đã biết?

– Khi xem một bức tranh chất liệu màu bột, bạn có cảm nhận như thế nào?

Nguyễn Mai Linh, *Phong cảnh quê em*, tranh màu bột(1)

Lê Mai Hồng, *Cổng nhà*, tranh màu bột(2)

VẬN DỤNG

Sử dụng màu bột (hoặc chất liệu tương đương) trang trí một vật dụng mà em yêu thích.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

Đinh Bích Diệp, Nguyễn Minh Hà, Trần Trúc Lam, trang trí mặt nạ giấy bồi bằng chất liệu màu bột(3)

(1) Nguồn: Nguyễn Mai Linh
(2) Nguồn: Lê Mai Hồng
(3) Nguồn: Đinh Bích Diệp

BÀI 2

TRANH MÀU BỘT

Yêu cầu cần đạt

- Hiểu biết về các dạng tranh màu bột.
- Vận dụng được một số yếu tố và nguyên lí tạo hình trong thực hành vẽ tranh bằng chất liệu màu bột với nhiều kĩ thuật khác nhau.
- Biết thưởng thức, cảm nhận và yêu thích những bức tranh màu bột (hoặc chất liệu tương đương) đúng cách.

KHÁM PHÁ

Tranh màu bột có bề mặt đục, mờ tạo cảm giác mềm mại, tinh tế trong nhiều sắc thái. Chính khả năng khô nhanh và bảng màu phong phú nên màu bột được một số hoạ sĩ khai thác khi thể hiện các dạng: tranh minh hoạ, tranh sinh hoạt, tranh phong cảnh, tranh tĩnh vật,...

Nguyễn Sĩ Tốt, *Em nào cũng được học*, 1957, tranh màu bột[1]

(1) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

Khi thực hành vẽ tranh, màu bột cần ít nước hơn màu nước nên hoạ sĩ có thể vẽ trên nhiều loại giấy, thậm chí là giấy màu để tạo nên những hiệu ứng khác lạ.

Văn Giáo, *Tam quan nội Văn Miếu*, 1939, tranh màu bột(1)

Võ Lương Nhi, *Cây*, 1997, tranh màu bột(2)

Đỗ Sơn, *Trâu và tuổi thơ*, 1997, tranh màu bột(3)

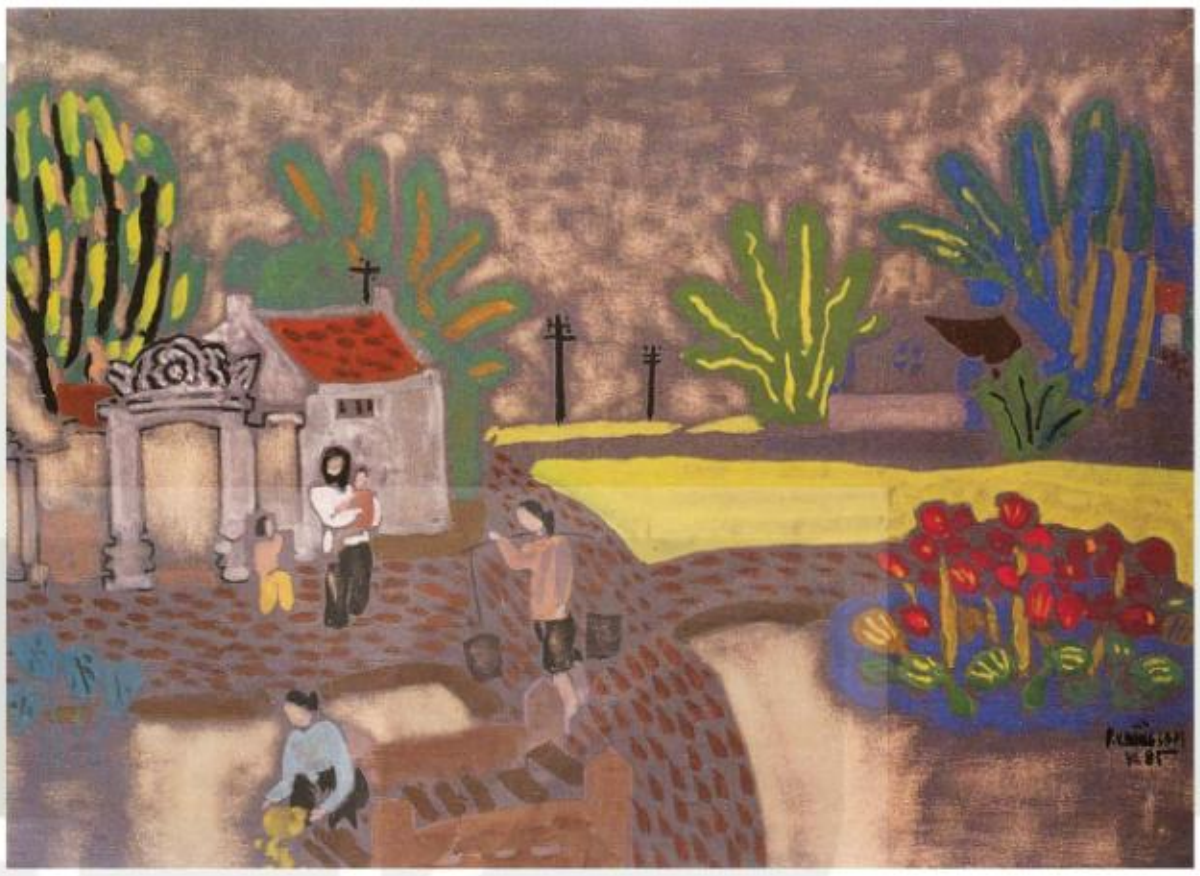
Sưu tầm hình ảnh những bức tranh màu bột yêu thích của hoạ sĩ trong nước. Viết một bài luận giới thiệu về vẻ đẹp của những tác phẩm mĩ thuật này.

(1), (2), (3) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

NHẬN BIẾT

Một số lưu ý sử dụng màu bột trong thực hành vẽ tranh

Do khả năng che phủ khi khô nên màu bột có độ bao phủ các nét vẽ hoặc các lớp màu trước. Do đó, khi vẽ màu bột cần vẽ mỏng theo từng lớp. Không sử dụng màu bột vẽ dày để tránh bị nứt hay chảy thành vệt.

Phạm Viết Hồng Lam, *Mùa đông*, 1985, tranh màu bột[1]

Do lớp màu bột phía dưới dễ ảnh hưởng lên lớp phủ phía trên nên hãy bắt đầu với màu có tông trung tính, để khô và sau đó tăng dần độ tương phản trong vùng tối và vùng sáng.

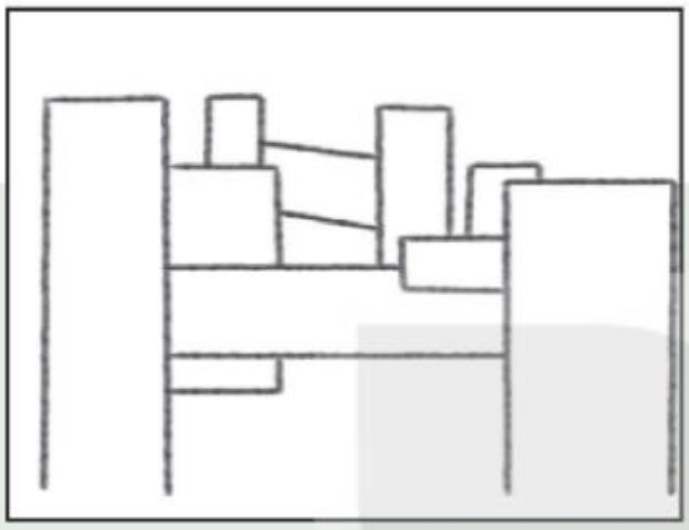

Văn Giáo, *Nhà Bác Hồ*, 1974, tranh màu bột[2]

(1), (2) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

Một số dạng bố cục thường gặp trong tranh màu bột

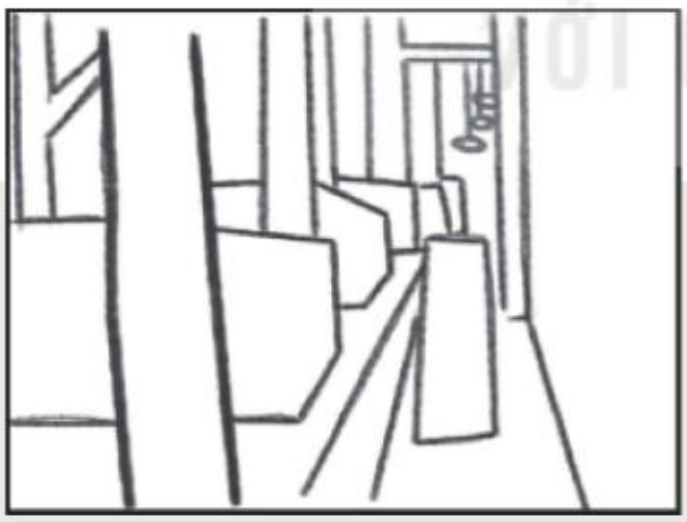
Bố cục trong tranh màu bột nói riêng hay bố cục trong thể loại hội hoạ nói chung có những nguyên tắc chung nhằm tạo nên một bức tranh hoàn chỉnh và có tính thẩm mĩ. Để có một bố cục phù hợp với ý tưởng sáng tạo, hoạ sĩ sắp xếp các yếu tố tạo hình như: màu sắc, đường nét, mảng khối, không gian, độ sáng – tối,... theo những nguyên lí tạo hình nhất định như lặp lại, cân bằng, tương phản, nhịp điệu, nhấn mạnh,... tạo nên sự tương quan, hài hoà của các đối tượng (có thể là người, sự vật,... được sắp xếp trong khuôn hình và không giới hạn vào số lượng) trên bề mặt bức tranh.

Nguyễn Đỗ Cung, *Làm kíp lưu đạn*, 1947, tranh màu bột[1]

Ở tác phẩm này, các nhân vật được sắp xếp theo bố cục ngang kết hợp với bố cục chéo trong khuôn hình với nguyên lí cân bằng, với mỗi nhân vật hướng vào sẽ có nhân vật quay ra trả lại hướng nhìn trong tranh. Các mảng sáng – tối được xử lí nhịp nhàng tạo kết cấu chắc chắn.

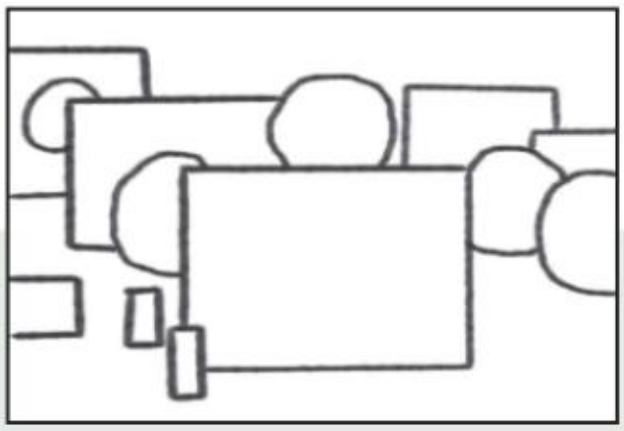

Bùi Xuân Phái, *Phân xưởng nhuộm*, 1969, tranh màu bột[2]

Tác phẩm được bố cục với nhiều khối hình, xếp chéo, hút vào sâu phía trong nhưng được cân bằng bởi hướng nhân vật đi ra.

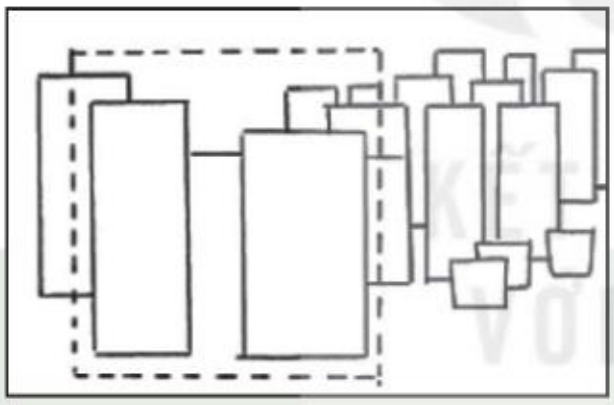
(1), (2) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

Trần Lưu Hậu, *Mùa xuân trên bản*, 1980, tranh màu bột[1]

Ở tác phẩm này, những căn nhà sàn kết hợp với những tán cây hoa trắng giúp cân bằng và tạo cảm giác nhịp điệu trong bố cục bức tranh. Ngoài ra, tác giả khéo léo sắp xếp, kết hợp các lớp nhà tạo đường hút, xử lí hiệu quả không gian của vùng núi, rừng.

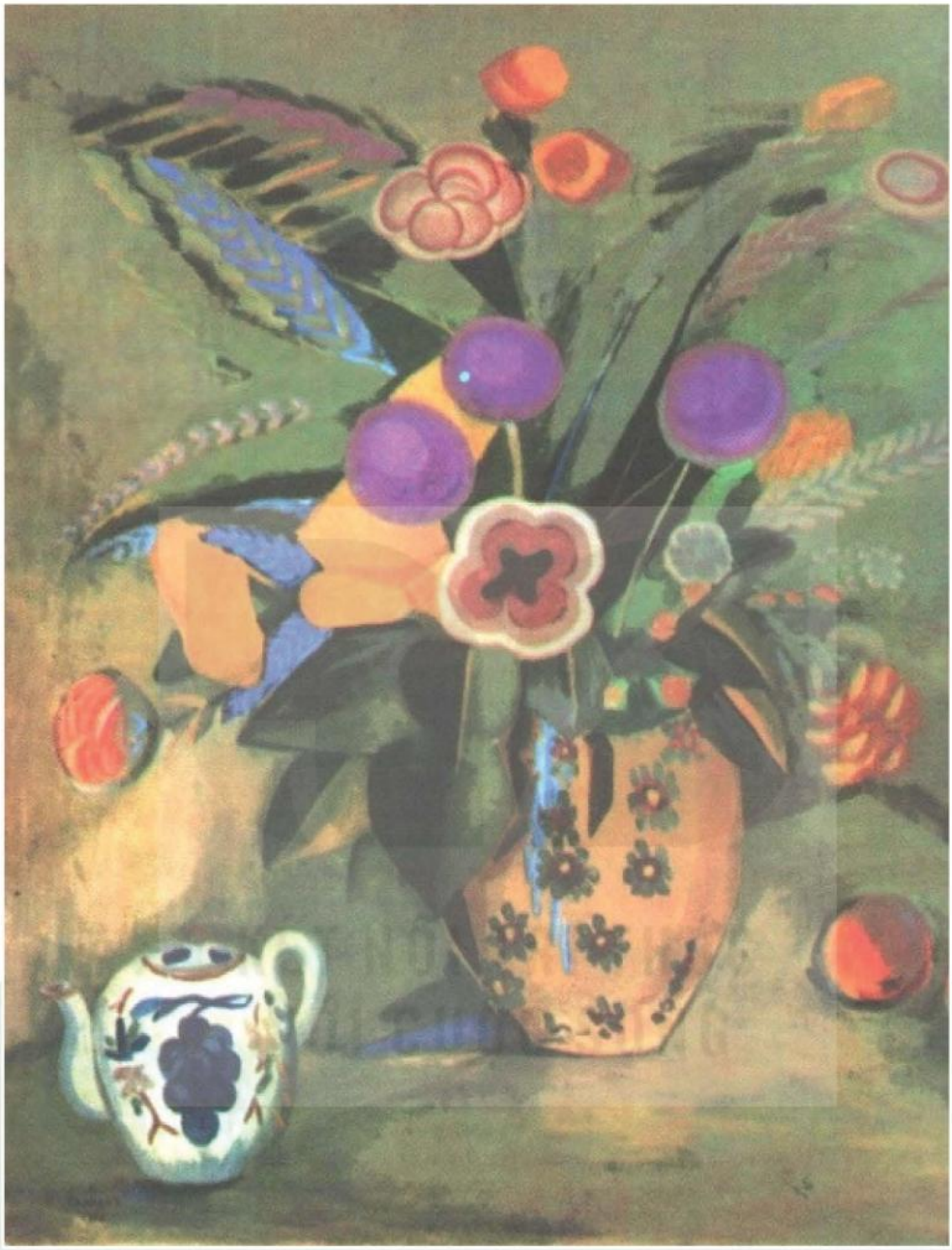

Mai Văn Hiến, *Gặp nhau*, tranh màu bột[2]

Bố cục trong tác phẩm này được xây dựng theo lối chính – phụ với nhóm chính là hình ảnh tiền cảnh người lính và chị nông dân, nhóm phụ là đoàn người phía sau. Hướng nhìn các nhân vật tập trung làm nổi bật nhóm chính tại trung tâm tác phẩm.

(1), (2) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

Ma-ti-rốt Sa-ri-an (Martiros Saryan), *Hoa phương Đông* (Oriental flowers), 1916, tranh màu tempera(1)

Tác phẩm được thể hiện theo nguyên lí nhịp điệu. Đối tượng trong tranh được thể hiện theo hướng đơn giản và nhiều tính trang trí. Các mảng màu tương đồng được đặt lặp lại một cách có chủ ý, giúp đem lại cho bố cục cảm giác hấp dẫn, thú vị,...

Phác thảo theo một dạng bố cục mà em yêu thích.

(1) Nguồn: soviet-art.ru

EM CÓ BIẾT:

Tranh sinh hoạt

– Đối tượng chính được thể hiện của tranh sinh hoạt là con người và những đồ vật, cảnh trí mà con người sống và hoạt động hằng ngày như không gian trong nhà, khu chợ, đồng ruộng,...

– Tranh sinh hoạt cũng có phần chính và phần phụ giống các thể loại tranh khác.

+ Phần chính là các nhân vật được nhấn mạnh nhất. Phần chính cũng thường có nhân vật to hơn, chi tiết rõ hơn, màu sắc cũng mạnh hơn.

+ Phần phụ thường có nhân vật nhỏ hơn, ít chi tiết hơn. Đôi khi, phần phụ của bức tranh chỉ là các mảng vật thể, màu sắc tạo nhịp điệu để bổ trợ cho phần chính.

A-lếch-xan-đơ Rô-đét-ven-xki (Alexander Rozhdestvensky),
Những đứa trẻ (Children), 1936, tranh màu bột[1]

Giữa hai phần chính và phụ luôn có mối quan hệ với nhau ở nhịp màu, diện tích mảng đậm – nhạt. Phần chính và phần phụ cũng luôn có những sự liên kết với nhau bởi những đường nét và hình thể.

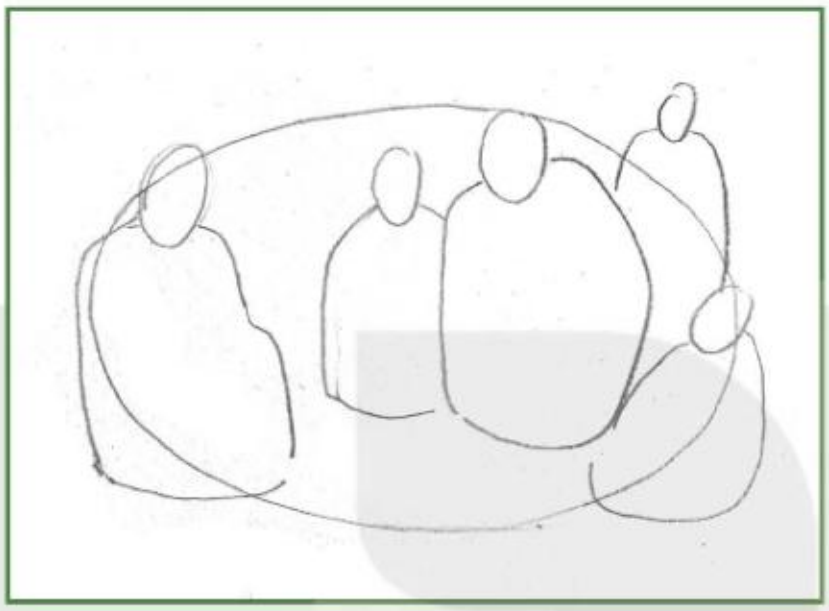
(1) Nguồn: soviet-art.ru

Các bước gợi ý cơ bản trong thực hành vẽ tranh màu bột

– Bước 1: Phác thảo ý tưởng ra giấy bằng chì

Gợi ý:

- Chọn chủ đề mà mình định vẽ, lựa chọn số lượng nhân vật, đồ vật phù hợp với ý đồ muốn diễn tả.
- Lựa chọn hình thức bố cục.
- Phác nét thể hiện nhân vật.

1. Lựa chọn hướng bố cục[1]

2. Phác số lượng nhân vật trong tranh[2]

3. Sắp xếp những đồ vật để làm rõ chủ đề bức tranh và xác định độ đậm – nhạt[3]

(1), (2), (3) Nguồn: Thùy Linh

– **Bước 2: Phóng hình lên giấy đã bồi trên bảng và xác định sắc độ đậm**

Gợi ý:

- Phóng hình lên bằng chì hoặc bằng bút nét với màu bột.
- Lựa chọn hoà sắc chủ đạo để thể hiện bức tranh.
- Sử dụng màu đậm thể hiện các mảng lớn để xác định sắc độ chung trong tổng thể bức tranh.

Phóng hình lên giấy(1)

Lên sắc độ chính(2)

(1), (2) Nguồn: Thùy Linh

– **Bước 3: Lựa chọn hoà sắc thể hiện cho bài vẽ**

Lên hoà sắc chung cho tổng thể bức tranh[1]

Pha màu trung gian thể hiện kết nối giữa các mảng[2]

---

(1), (2) Nguồn: Thùy Linh

– **Bước 4: Làm rõ hơn các chi tiết của bức tranh, điều tiết rõ nhóm hoà sắc mà mình muốn thể hiện trong bức tranh**

Điều chỉnh các chi tiết và hoàn thiện(1)

Bức tranh hoàn chỉnh(2)

Vẽ bức tranh thể hiện vẻ đẹp nơi mình sinh sống bằng chất liệu màu bột.

(1), (2) Nguồn: Thùy Linh

EM CÓ BIẾT:

Một số lưu ý khi thực hành vẽ tranh màu bột:

– Khi vẽ các mảng lớn nên tạo những vệt bút để khi vẽ chồng màu tạo nên hiệu quả phối màu sinh động;

– Vẽ theo các lớp mỏng và vẽ chồng lên lớp trước để tạo độ chuyển mềm mại, tinh tế;

– Mỗi khi thay màu khác phải rửa sạch bút, không pha nhiều màu với nhau để tránh màu bị xỉn.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

Nguyễn Anh, *Quan họ*, tranh màu bột[1]

Lê Phan Tuệ Chân, *Chợ*, tranh màu bột[2]

Phạm Gia Hưng, *Trại chăn nuôi*, tranh màu bột[3]

(1) Nguồn: Nguyễn Anh
(2) Nguồn: Lê Phan Tuệ Chân
(3) Nguồn: Phạm Gia Hưng

THẢO LUẬN

1. Trao đổi với các thành viên trong nhóm về tranh màu bột đã thực hiện theo các câu hỏi gợi ý sau:

– Bố cục của bức tranh như thế nào?

– Hoà sắc trong tranh như thế nào? Màu sắc chủ đạo của bức tranh là gì?

– Bức tranh đem lại cảm nhận gì cho người xem?

2. Quan sát và nhận xét các bức tranh sau có điều gì chưa phù hợp trong xây dựng bố cục.

Lê Văn Quân, *Làm gốm*, tranh màu bột[1]

Trịnh Hà Phương, *Tĩnh vật*, tranh màu goát[2]

(1) Nguồn: Lê Văn Quân

(2) Nguồn: Trịnh Hà Phương

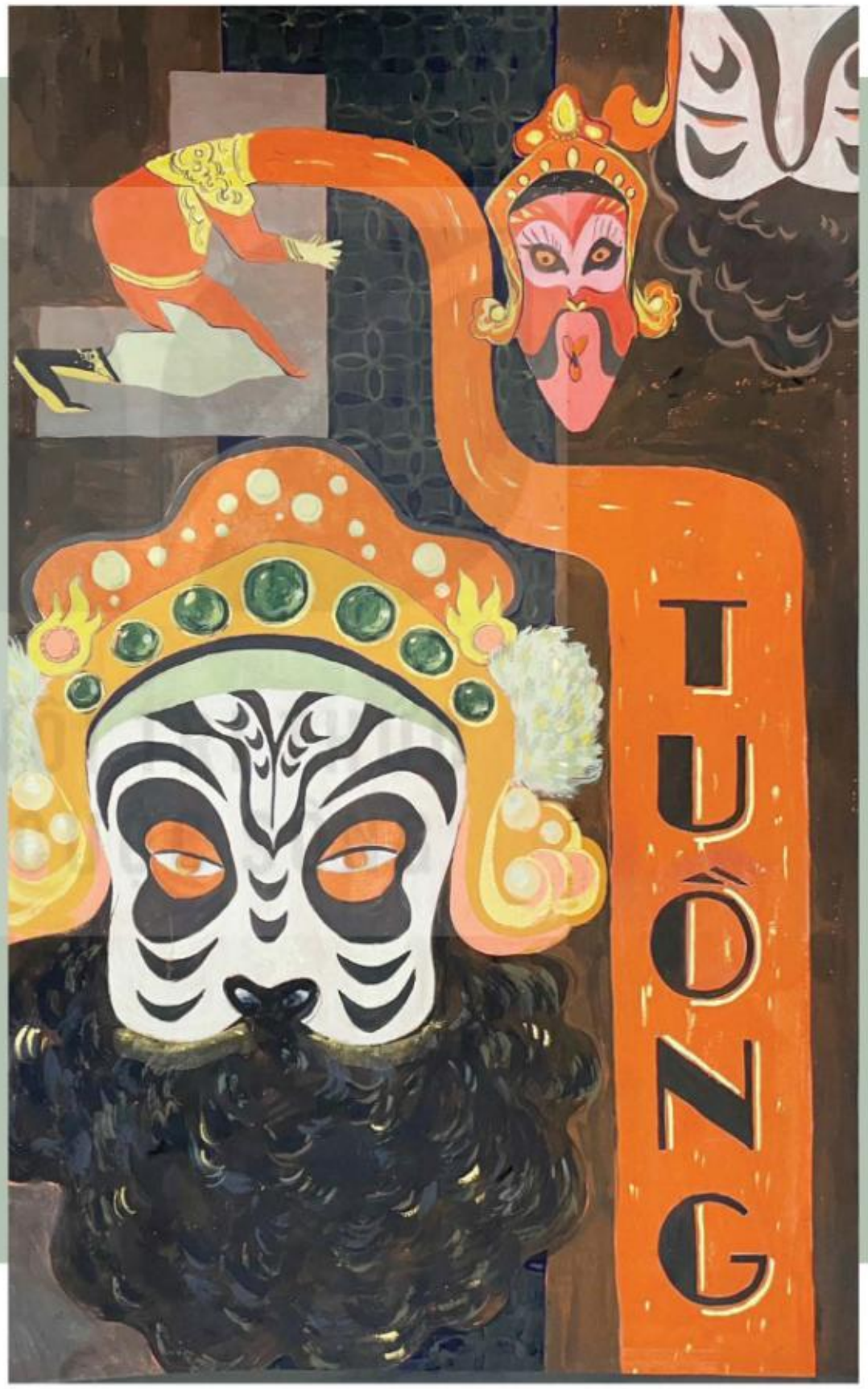
VẬN DỤNG

Sử dụng chất liệu màu bột (hoặc chất liệu tương đương) để vẽ poster giới thiệu về một loại hình di sản văn hoá phi vật thể em yêu thích.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

Đỗ Huyền My, poster giới thiệu về tranh dân gian Đông Hồ(1)

Nguyễn Nguyệt Anh, poster giới thiệu về nghệ thuật Tuồng(2)

(1) Nguồn: Đỗ Huyền My
(2) Nguồn: Nguyễn Nguyệt Anh

MỘT SỐ THUẬT NGỮ DÙNG TRONG SÁCH

Thuật ngữ	Giải thích	Trang
Gouache	Màu trộn cùng keo trong tiếng Pháp	5
Màu acrylic	Màu gốc nước có khả năng che phủ cao, không trôi, nhanh khô, được ứng dụng nhiều trong trang trí, ứng dụng	13
Poster	Ấn phẩm truyền tải thông tin về sản phẩm thông qua chữ, hình ảnh,...	31
Tempera	Màu kết hợp với chất kết dính dễ hoà tan trong nước	23
Tranh sinh hoạt	Tranh diễn tả con người, sự vật trong đời sống, sinh hoạt hằng ngày	18
Tranh minh hoạ	Tranh sử dụng trong sách, báo để làm rõ cho một nội dung được đề cập	18
Tranh phong cảnh	Tranh diễn tả chủ yếu về cảnh quan, thiên nhiên trong không gian rộng, có thể có người hoặc không	18
Tranh tĩnh vật	Tranh diễn tả các vật thể cố định được sắp xếp trong không gian hẹp	18

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

BẢNG TRA CỨU TÊN RIÊNG NƯỚC NGOÀI

Chữ cái	Tên phiên âm	Tên riêng nước ngoài	Trang
A	A-lếch-xan-đơ Rô-đét-ven-xki	Alexander Rozhdestvensky	24
G	Giô-sép Ma-ri-a Tam-bu-ri-ni Đa-mau	Josep Maria Tamburini Dalmau	6
M	Ma-ti-rốt Sa-ri-an	Martiros Saryan	23
N	Nác-hon Rat-cha-si-ma	Nakhon Ratchasima	7

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Chủ tịch Hội đồng thành viên – Tổng Giám đốc NGUYỄN TIẾN THANH

Chịu trách nhiệm nội dung:
Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập lần đầu và tái bản : PHẠM DUY ANH – NGUYỄN VĂN NGUYÊN
Biên tập mĩ thuật: NGUYỄN BÍCH LA
Thiết kế sách: NGUYỄN BÁ HOÀN
Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA
Minh hoạ: NGUYỄN THỊ NGỌC THUỶ
Sửa bản in: PHẠM THỊ TÌNH
Chế bản: CTCP MĨ THUẬT VÀ TRUYỀN THÔNG

Bản quyền © (2024) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Xuất bản phẩm đã đăng kí quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

MĨ THUẬT 12 – HỘI HOẠ
Mã số: G1HHZM020h25
In ..... bản, (QĐ ... - NXBGDHN) khổ 19 x 26,5 cm.
Đơn vị in:.....
Cơ sở in:.....
Số ĐKXB: 6-2025/CXBIPH/327-11/GD
Số QĐXB: .../QĐ-GD-HN ngày ... tháng ... năm ...
In xong và nộp lưu chiểu quý ..... năm .....
Mã số ISBN: 978-604-0-39267-1

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 12 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Ngữ văn 12, tập một
2. Ngữ văn 12, tập hai
3. Chuyên đề học tập Ngữ văn 12
4. Toán 12, tập một
5. Toán 12, tập hai
6. Chuyên đề học tập Toán 12
7. Lịch sử 12
8. Chuyên đề học tập Lịch sử 12
9. Địa lí 12
10. Chuyên đề học tập Địa lí 12
11. Giáo dục kinh tế và pháp luật 12
12. Chuyên đề học tập Giáo dục kinh tế và pháp luật 12
13. Vật lí 12
14. Chuyên đề học tập Vật lí 12
15. Hoá học 12
16. Chuyên đề học tập Hoá học 12
17. Sinh học 12
18. Chuyên đề học tập Sinh học 12
19. Công nghệ 12 – Công nghệ Điện – Điện tử
20. Chuyên đề học tập Công nghệ 12 – Công nghệ Điện – Điện tử
21. Công nghệ 12 – Lâm nghiệp – Thuỷ sản
22. Chuyên đề học tập Công nghệ 12 – Lâm nghiệp – Thuỷ sản
23. Tin học 12 – Định hướng Tin học ứng dụng
24. Chuyên đề học tập Tin học 12 – Định hướng Tin học ứng dụng
25. Tin học 12 – Định hướng Khoa học máy tính
26. Chuyên đề học tập Tin học 12 – Định hướng Khoa học máy tính
27. Mĩ thuật 12 – Thiết kế mĩ thuật đa phương tiện
28. Mĩ thuật 12 – Thiết kế đồ hoạ
29. Mĩ thuật 12 – Thiết kế thời trang
30. Mĩ thuật 12 – Thiết kế mĩ thuật sân khấu, điện ảnh
31. Mĩ thuật 12 – Lí luận và lịch sử mĩ thuật
32. Mĩ thuật 12 – Điêu khắc
33. Mĩ thuật 12 – Kiến trúc
34. Mĩ thuật 12 – Hội hoạ
35. Mĩ thuật 12 – Đồ hoạ (tranh in)
36. Mĩ thuật 12 – Thiết kế công nghiệp
37. Chuyên đề học tập Mĩ thuật 12
38. Âm nhạc 12
39. Chuyên đề học tập Âm nhạc 12
40. Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 12
41. Giáo dục thể chất 12 – Bóng chuyền
42. Giáo dục thể chất 12 – Bóng đá
43. Giáo dục thể chất 12 – Cầu lông
44. Giáo dục thể chất 12 – Bóng rổ
45. Giáo dục quốc phòng và an ninh 12
46. Tiếng Anh 12 – Global Success – Sách học sinh

Website: https://www.nxbgd.vn

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ISBN 978-604-0-39267-1

9 786040 392671

Giá: 6.000 đ